

Dariusz Bukaciński, Arkadiusz Buczyński, Andrzej Różycki, Agata Urbanek

SZABLODZIÓB *RECURVIROSTRA AVOSETTA* GATUNKIEM LĘGOWYM NA ŚRODKOWEJ WIŚLE

W trakcie monitoringu liczebności mew, rybitw i siewek w nurcie środkowego biegu Wisły, 25 V 2007 na wyspie na wysokości wsi Łoje i Prażmów (402-403 km szlaku wodnego, woj. lubelskie, gm. Stężycza), zaobserwowaliśmy silnie zaniepokojoną parę szablodziobów *Recurvirostra avosetta*. Po krótkich poszukiwaniach znaleziono gniazdo z czterema jajami. Próba wodna pokazała, że lęg został skompletowany kilka dni wcześniej. Gniazdo, zbudowane na piachu wśród rzadkiej, niskiej roślinności zielnej, usytuowane było na skraju luźnej, mieszanej kolonii rybitwy rzecznej *Sterna hirundo*, rybitwy białoczelnej *Sternula albifrons*, mewy pospolitej *Larus canus* oraz obu gatunków sieweczek (*Charadrius dubius* i *Charadrius hiaticula*). W drugiej połowie czerwca wykluły się w nim cztery pisklęta, które zaobrączkowano 22 VI 2007, kiedy miały kilka dni życia (fot. 1). Nie chcąc niepotrzebnie niepokoić ptaków zrezygnowano z kolejnych kontroli. Dzień później rodzina szablodziobów była nadal w tym samym miejscu, ale do czasu uzyskania lotności przeżyło prawdopodobnie tylko jedno pisklę (R. Kozik, inf. ustna).

Szablodziób jest gatunkiem gniazdującym w Polsce wyjątkowo. Jest to szósty pewny lęg w Polsce (Sikora 2004). Środkową Wisłę po raz pierwszy zasiedlił w roku 2002, kiedy dwie pary próbowały odbyć lęgi na wyspie k. Zastowa Karczmiskiego. Próby obu par zakończyły się niepowodzeniem (Szewczyk, Siek i Frączek, za Tomiałojć i Stawarczyk 2003). Wcześniej gniazdowanie tego gatunku odnotowano w dolinie Narwi pod Wizną (3 pary w roku 1994), na odstojnikach pod Policami (1 para w 1996) oraz na Zbiorniku Goczałkowickim (2 pary w 2002) i na pobliskich stawach w Zawadce (2 pary w 2003) (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Sikora 2004). Biorąc pod uwagę trwającą od kilku lat kolonizację terenów Europy Środkowej, można przypuszczać, że w najbliższych latach będziemy coraz częściej spotykać lęgowe szablodzioby również w Polsce.

Literatura

- Sikora 2004. *Recurvirostra avosetta* (L., 1758) – szablodziób. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część II). Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa T.8, s. 19-21
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany*. PTPP „pro Natura” Wrocław.

Adresy autorów:

Dariusz Bukaciński, Arkadiusz Buczyński, Andrzej Różycki i Agata Urbanek. Centrum Badań Ekologicznych PAN, Dziekanów Leśny, ul. M. Konopnickiej 1, 05-092 Łomianki

**THE AVOCET *RECURVIROSTRA AVOSETTA* - A SPECIES NESTING
ON THE MIDDLE VISTULA RIVER**

Summary

On 25 May 2007, a nest of the Avocet *Recurvirostra avosetta* with four eggs was found on an islet located on the middle Vistula at a height of the villages Łoje and Prażmów (51° 33' N, 21° 44' E). Four nestlings hatched in mid-June, and they were ringed (Photo 1). Probably only one survived until flying age. This was the sixth nesting of the Avocet recorded in Poland, and the second on the middle Vistula.

Fot. 1. Kilkudniowe pisklę szablodzioba *Recurvirostra avosetta* na terytorium lęgowym, Śródkowa Wisła, Prażmów, 22 VI 2007 (fot. A. Urbanek)

Photo 1. A young Avocet *Recurvirostra avosetta* several days old on the breeding territory, the middle Vistula, Prażmów, 22 June 2007 (photo by A. Urbanek)